

behorende kaart werkte Muller tot aan zijn overlijden. Zij zou postuum, in 1919, verschijnen. Hoe belangrijk zij werd geacht, mag blijken uit het feit dat de uitgave ervan mogelijk werd door subsidies van onder meer de regering, de synode der Nederlandse Hervormde kerk en van de aartsbisschop van Utrecht.⁴¹⁾ Terecht werd Mullers tekst enige jaren later herdrukt als inleiding bij kaart IX van Beekmans *Geschiedkundige Atlas van Nederland*.⁴²⁾

Min of meer gelijktijdig met zijn studie naar de parochiële indeling werkte Muller aan de geografie van het middeleeuwse Schieland.⁴³⁾ Ook hier moet men spreken van een degelijk stuk werk, maar net als bij zijn publicatie over de kerkelijke indeling moet men constateren dat in deze studie van Muller de *défauts de ses qualités* heel duidelijk zichtbaar worden. Beide, die *défauts* en die *qualités*, waren niet gering en zijn met name door Muller Fzn in zijn *Levensbericht* duidelijk genoemd. Ook Elie van Rijckevorsel verborg ze in zijn necrologie niet, al was de toonzetting bij hem wat vriendelijker.

Allereerst die tekortkomingen. Mullers grootste gebrek was wel dat hij zich te vaak verloor in allerlei details, die hij voortreffelijk uitzocht maar waardoor de grote lijn in zijn betoog verloren ging en het geheel een verwarrende indruk nalaat. Met name zijn *Oudste geschiedenis van Schieland* heeft daardoor iets onbevredigends. Ondanks drie bijgevoegde kaarten krijgt men geen beeld hoe het proces van bedijkingen en inpolderingen verlopen is. Terecht merkte Mullers Utrechtse neef over hem op, dat hij geen gevoel voor compositie had en te gemakkelijk het overzicht over zijn stof verloor. Ook zijn studie naar de indeling van het middeleeuwse bisdom Utrecht heeft onder dat gebrek te lijden, zij het in mindere mate. Het was weer die Utrechtse verwant, die dit werk voortreffelijk typeerde: 'het heeft blijvende waarde en zal die behouden', maar 'het is geene lectuur, het is een boek om te gebruiken en te bestuderen'.⁴⁴⁾ En Elie van Rijckevorsel merkte op, dat Mullers stijl van schrijven als gevolg van zijn weinig artistieke aanleg allesbehalve meeslepend was: 'Zelfs in zijne werken is het (d.i. zijn gebrek aan artistiek gevoel) merkbaar: zijn stijl is altijd geweest degelijk, verzorgd, overtuigend, maar zelden meeslepend [...] Van hem zal niemand beweren, dat zijne geleerde werken zich laten lezen als romans, al waren ze niet onleesbaar door geleerdheid'.⁴⁵⁾ Van dat gebrek aan compositie en van die weinig boeiende stijl van schrijven hebben het artikel in het *Rotterdamsch Jaarboekje* van 1892 en het boek over het Heilige